

Monitoring Legislacji Krajowej

**Konsultacje krajowych aktów prawnych i ogłoszone akty prawne w Dzienniku Ustaw
(monitoring legislacji ZPPM)
w okresie od 17 do 23 czerwca 2024 roku
Raport na dzień 24 czerwca 2024 roku**

I. Projekty aktów prawnych

W omawianym okresie Rządowe Centrum Legislacji opublikowało 5 projektów ustaw oraz 26 projektów rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych Ministrów.

Przeprowadzono konsultacje 2 projektów ustawy i 6 projektów rozporządzeń dotyczących podmiotów członkowskich (pracodawcy, przedsiębiorcy, JST) zrzeszonych w Związku. Do konsultacji przekazane zostały następujące projekty:

Projekty ustaw:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o podatku leśnym oraz ustawy o opłacie skarbowej.

Podatek od nieruchomości

Zmiana definicji „budowli” i „budynku”

Obowiązujące od 2003 r. w podatku od nieruchomości definicje „budowli” i „budynku”, które odwołują się do przepisów prawa budowlanego okazały się nieprecyzyjne. W efekcie powodują liczne wątpliwości interpretacyjne oraz wynikające z nich spory podatkowe, których główną osią sporu jest prawnopodatkowa kwalifikacja obiektu budowlanego jako budowli albo budynku oraz ustalenie, czy „części niebudowlane” budowli lub urządzenia techniczne (urządzenia budowlane) z nią związane również stanowią przedmiot opodatkowania.

Szczególnie problematyczne są:

- rodzaje obiektów budowlanych, które są wskazane w ustawie Prawo budowlane jako budowla i jednocześnie spełniają przesłanki do kwalifikowania ich jako budynek (np. silosy, zbiorniki, elewatory). Organy podatkowe co do zasady dążą do ich opodatkowania jako budowle. Praktykę tę podziela Naczelny Sąd Administracyjny, który w uchwale z dnia 29 września 2021 r. o sygn. akt III FPS 1/21, zajął stanowisko, iż obiekt budowlany będący budowlą w rozumieniu przepisów prawa budowlanego w związku z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych może być dla celów podatkowych uznany za budynek, wyłącznie jeżeli spełnia kryteria bycia budynkiem wymienione w przepisach ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a jego wyróżniającą przesłanką jest powierzchnia użytkowa;
- rodzaje budowli o złożonej strukturze (np. sieci gazowe, elektroenergetyczne).

O skali problemu świadczy liczba skarg składanych do NSA (w 2023 r. do Izby Finansowej NSA wpłynęło 733 skarg kasacyjnych dotyczących podatku od nieruchomości, z czego znaczna część dotyczyła prawnopodatkowego kwalifikowania obiektów budowlanych jako budowli albo budynku, za 2022 r. brak jest szczegółowych danych, natomiast w 2021 r. wpłynęły 2002 skargi, w 2020 r. – 884 skargi, a w 2019 r. – 966 skarg).

Istnieje zatem potrzeba zapewnienia dostatecznej określoności przepisów prawa podatkowego definiujących budowlę i budynek jako przedmiot opodatkowania podatkiem od

nieruchomości, jak również wyeliminowania ryzyka wpływu zmian przepisów prawa budowlanego lub innych ustaw na przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości.

Opodatkowanie garaży wielostanowiskowych

Na gruncie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych – zwanej dalej: upol – garaże wielostanowiskowe w budynkach mieszkalnych, będące odrębnymi nieruchomościami lokalowymi, są odmiennie traktowane w porównaniu z garażami niewyodrębnionymi prawnie, stanowiącymi części nieruchomości wspólnej. Garaże wielostanowiskowe w budynkach mieszkalnych, będące wyodrębnionymi lokalami w takich budynkach, są opodatkowane stawką od budynków pozostałych, a tym samym właściciele takich miejsc postojowych opłacają wyższy podatek niż osoby mające prawo do korzystania z miejsca postojowego w hali garażowej w budynku mieszkalnym, stanowiącej nieruchomości wspólną.

Infrastruktura kolejowa

Przepis zwalniający z podatku od nieruchomości grunty, budynki i budowle wchodzące w skład obiektu infrastruktury usługowej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. terminala towarowego), wszedł w życie od 1 stycznia 2024 r. Pierwotnym terminem, od którego zwolnienie to miało być stosowane, był 1 stycznia 2023 r. Przedłużenie terminu wejścia w życie przepisu wynikało z konieczności przeprowadzenia notyfikacji i uzyskania zgody Komisji Europejskiej na udzielanie pomocy. Zwolnienie to notyfikowano Komisji Europejskiej 8 listopada 2022 r. i postępowanie to nie zostało zakończone wydaniem przez Komisję decyzji końcowej.

Infrastruktura lotnicza

Do 31 grudnia 2021 r. zwolnieniu z podatku od nieruchomości podlegały budynki i budowle na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego, natomiast w zakresie gruntów zwolnieniu podlegała jedynie ich część, która zajęta była na te budynki i budowle. Od 1 stycznia 2022 r., wskutek uchwalenia ustawy z dnia 8 lipca 2021 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stanowiącej inicjatywę poselską, zakres zwolnienia został zmieniony i objęto nim grunty, budynki i budowle na obszarze części lotniczych lotnisk publicznego. Zmiana spowodowała objęcie zwolnieniem gruntów na całym obszarze części lotniczej lotniska publicznego, a w konsekwencji ujemne skutki finansowe dla gmin, na terenie których są zlokalizowane lotniska.

Podatek od nieruchomości, rolny i leśny

Instytuty badawcze

W aktualnym stanie prawnym instytuty badawcze są zwolnione podmiotowo z podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego. Niektóre instytuty badawcze przekazują użytki rolne w posiadanie innym podmiotom wykorzystującym je do prowadzenia komercyjnej działalności rolniczej. Konstrukcja zwolnień umożliwia ich stosowanie do nieruchomości niewykorzystywanych na działalność podstawową instytutów badawczych.

Podatek rolny

Ulga inwestycyjna

Art. 13f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym zawiera powołanie nieobowiązującego rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 1 lipca 2014, str. 1), które mogło być stosowane do dnia 31 grudnia 2022 r. Z dniem 1 stycznia 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii

Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 14 grudnia 2022, str. 1). Konieczne jest zatem wprowadzenie zmiany o charakterze dostosowawczym do ww. przepisu.

Opłata uzdrowiskowa

Od 1 stycznia 2016 r. rada gminy może nałożyć na inkasentów opłaty miejscowej obowiązek prowadzenia ewidencji osób zobowiązanych do uiszczenia tej opłaty. Nie może natomiast nałożyć takiego obowiązku na inkasentów opłaty uzdrowiskowej, co prowadzi do rozszczelnienia poboru tej opłaty.

Opłata skarbową

Obecnie brak jest podstawy prawnej do informowania organów podatkowych właściwych miejscowo w sprawie opłaty skarbowej (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty załatwiający sprawy z zakresu administracji publicznej, które dokonały czynności urzędowej albo wydały zaświadczenie lub zezwolenie (pozwolenie, koncesję) wskutek przekazania im sprawy w związku ze zmianą organu (podmiotu) właściwego w sprawie, co pozwoliłoby na przekazywanie opłaty skarbowej właściwej gminie.

W obecnym stanie prawnym istnieją trudności z ustaleniem organu właściwego miejscowo w sprawie opłaty skarbowej w przypadku złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (prokury) w postaci elektronicznej za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym (na przykład e-Urząd Skarbowy), co wymaga interwencji ustawowej.

Konsekwencją zmian w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, wprowadzonych ustawą z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw jest konieczność dostosowania przepisów załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 o opłacie skarbowej. Istnieje także potrzeba ustalenia stawki opłaty skarbowej od stwierdzenia posiadania kadry oraz środków umożliwiających prowadzenie szkoleń osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego – w wysokości 105 zł (obecnie brak odrębnej stawki opłaty skarbowej od tej decyzji).

Przedmiotowy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem, Oceną Skutków Regulacji oraz załącznikiem dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386262/katalog/13064860#13064860>

Projekt jest obecnie równocześnie na etapie konsultacji publicznych oraz opiniowania.

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw.

W obecnym stanie prawnym pracownikom - rodzicom dzieci urodzonych przedwcześnie przysługują takie same uprawnienia rodzicielskie, jak rodzicom dzieci urodzonych w terminie. Rodzicom dzieci urodzonych przedwcześnie przysługuje zatem: urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski czy urlop wychowawczy. Mając na względzie różne sytuacje życiowe, z którymi muszą się zmagać pracownicy – rodzice dziecka po jego urodzeniu, w szczególności w przypadku urodzenia dziecka wymagającego długotrwałej opieki szpitalnej, pracownicy spędzają urlop macierzyński podczas pobytu dziecka w szpitalu. Ponadto, częste wizyty u lekarza, długotrwała rehabilitacja wiąże się dla rodziców z koniecznością korzystania z urlopów wypoczynkowych, by móc zapewnić dziecku odpowiednią opiekę medyczną albo koniecznością korzystania ze zwolnienia lekarskiego celem opieki nad dzieckiem chorym. W przypadku przedwczesnego urodzenia dziecka przed ukończeniem 28 tygodnia ciąży lub z niską masą urodzeniową poniżej 1000 g sytuacja rodziców, w której wówczas się znaleźli jest bardzo trudna. Długotrwały stres, ciągły niepokój o życie i zdrowie nowonarodzonego dziecka, a także często występująca w tych przypadkach depresja poporodowa, z którą muszą zmagać się matki wymaga podjęcia działań mających na celu pomoc rodzicom w tak trudnej sytuacji. Istotny jest również czas spędzony razem z dzieckiem w domu po długotrwałej hospitalizacji, ponieważ to w domu pracownicy – rodzice

muszą nauczyć się opieki nad dzieckiem, w szczególności nad ekstremalnie skrajnym wcześniakiem, który wymaga większych umiejętności od rodziców, a także potrzebny jest czas, żeby nawiązać relację emocjonalną z dzieckiem, a nie martwić się o konieczność natychmiastowego powrotu do pracy z powodu upływającego już urlopu macierzyńskiego.

Zgodnie z art. 181 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1465), zwany dalej „Kodeksem pracy” w razie urodzenia dziecka wymagającego opieki szpitalnej pracownica, która wykorzystała po porodzie 8 tygodni urlopu macierzyńskiego, pozostałą część tego urlopu może wykorzystać w terminie późniejszym, po wyjściu dziecka ze szpitala. W związku z powyższym, przez pierwsze 8 tygodni po porodzie pracownica nie może przerwać urlopu macierzyńskiego.

Obowiązujące w Polsce przepisy w zakresie obligatoryjnego wykorzystania przez pracownicę urlopu macierzyńskiego po porodzie wynikają z konieczności zapewnienia zgodności polskich regulacji z aktami prawa UE i międzynarodowego, w szczególności z konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP). Jako podstawową należy wskazać dyrektywę Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG). Celem tej dyrektywy jest poprawa w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno urodziły dziecko oraz pracownic karmiących piersią. Cel ten jest realizowany m.in. przez zapewnienie urlopu macierzyńskiego trwającego co najmniej 14 tygodni i obejmującego co najmniej 2-tygodniowy obowiązkowy urlop udzielany przed i/lub po porodzie. Polska jest związana również konwencją MOP Nr 103 z 1952 r., zgodnie z którą okres urlopu macierzyńskiego powinien wynosić obowiązkowo 12 tygodni, z czego 6 tygodni powinno być wykorzystane po porodzie. Natomiast konwencja MOP Nr 183, która w 2000 r. zrewidowała poprzednią konwencję, przewiduje wydłużenie okresu urlopu macierzyńskiego do co najmniej 14 tygodni oraz utrzymanie minimum 6 tygodniowego obowiązkowego urlopu po porodzie. Celem obowiązkowego urlopu po porodzie jest zapewnienie ochrony zdrowia matki i dziecka.

Zgodnie z art. 180 § 1 Kodeksu pracy, pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze od 20 tygodni (w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie) do 37 tygodni (w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie). Przed przewidywaną datą porodu pracownica może wykorzystać nie więcej niż 6 tygodni urlopu macierzyńskiego (art. 180 § 2 Kodeksu pracy). Natomiast po porodzie przysługuje pracownicy urlop macierzyński niewykorzystany przed porodem, aż do wyczerpania przysługującego wymiaru tego urlopu (art. 180 § 3 Kodeksu pracy).

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy przejęcie części urlopu macierzyńskiego przez pracownika – ojca wychowującego dziecko albo przez pracownika – innego członka najbliższej rodziny jest możliwe w przypadku (art. 180 § 6 – 180 § 16):

- 1) rezygnacji z części urlopu macierzyńskiego przez pracownicę legitymującą się orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, po wykorzystaniu przez nią po porodzie co najmniej 8 tygodni urlopu macierzyńskiego (rezygnacji z zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego przez ubezpieczoną-matkę dziecka po wykorzystaniu przez nią tego zasiłku za okres co najmniej 8 tygodni po porodzie) - art. 180 § 6 Kodeksu pracy;
- 2) rezygnacji z części urlopu macierzyńskiego przez pracownicę, która przebywa w szpitalu albo w innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający jej sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem, po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 8 tygodni urlopu macierzyńskiego (rezygnacji z części zasiłku macierzyńskiego przez ubezpieczoną matkę dziecka, która przebywa w szpitalu albo w innym zakładzie leczniczym

podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający jej sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem, po wykorzystaniu przez nią tego zasiłku za okres co najmniej 8 tygodni po porodzie) – art. 180 § 10 oraz 180 § 11 Kodeksu pracy;

- 3) zgonu pracownicy w czasie urlopu macierzyńskiego (zgonu ubezpieczonej – matki dziecka w czasie pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego) – art. 180 § 12 Kodeksu pracy;
- 4) porzucenia dziecka przez pracownicę w czasie urlopu macierzyńskiego; przejęcie pozostałej części urlopu macierzyńskiego jest możliwe nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez pracownicę po porodzie co najmniej 8 tygodni urlopu macierzyńskiego (porzucenia dziecka przez ubezpieczoną – matkę w czasie pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego; przejęcie pozostałej części urlopu macierzyńskiego jest możliwe nie wcześniej jednak niż po wykorzystaniu przez ubezpieczoną-matkę dziecka zasiłku macierzyńskiego za okres co najmniej 8 tygodni) – art. 180 § 13 Kodeksu pracy;
- 5) zgonu matki dziecka nieobjętej ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, albo nieposiadającej tytułu do objęcia takim ubezpieczeniem, a także w razie porzucenia dziecka przez taką matkę – art. 180 § 15 pkt 1 i 2 Kodeksu pracy;
- 6) niemożności sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez matkę dziecka nieobjętą ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa albo nieposiadającą tytułu do takiego ubezpieczenia, legitymującą się orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji – art. 180 § 15 pkt 3 Kodeksu pracy.

Ponadto, korzystanie z części urlopu macierzyńskiego przez pracownika – ojca wychowującego dziecko jest możliwe w przypadku:

- 1) rezygnacji przez pracownicę z części urlopu macierzyńskiego po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 14 tygodni takiego urlopu (rezygnacji przez ubezpieczoną – matkę dziecka z pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, po wykorzystaniu przez nią tego zasiłku za okres co najmniej 14 tygodni po porodzie) – art. 180 § 4 Kodeksu pracy);
- 2) podjęcia przez matkę dziecka nieposiadającą tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zatrudnienia w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy – art. 180 § 17 Kodeksu pracy.

Pracownica po wykorzystaniu po porodzie 8 tygodni urlopu macierzyńskiego może przerwać ww. urlop, a pozostałą część tego urlopu wykorzystać w terminie późniejszym, po wyjściu dziecka ze szpitala - zgodnie z art. 181 Kodeksu pracy. Jest to rozwiązanie, z którego obecnie najczęściej korzystają pracownice, których dzieci urodziły się przedwcześnie oraz dzieci były długotrwale hospitalizowane.

Proponowane zmiany regulują sytuację pracowników - rodziców dzieci przedwcześnie urodzonych oraz pracowników - rodziców dzieci urodzonych w terminie, ale wymagających hospitalizacji od dnia porodu lub w okresie noworodkowym, którzy nie mogą przerwać urlopu macierzyńskiego do upływu 8 tygodni po porodzie z powodu hospitalizacji dziecka w powyższym okresie oraz pracowników – rodziców dzieci urodzonych przed ukończeniem 28 tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g, które wymagają długotrwałego, specjalistycznego leczenia, a także kilkumiesięcznej rehabilitacji.

W przypadku pracowników - rodziców dzieci urodzonych przed ukończeniem 28 tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g, których dziecko wymaga długotrwałej hospitalizacji oraz specjalistycznego leczenia. Z danych przekazanych przez Ministerstwo Zdrowia wynika, że średnia hospitalizacja ekstremalnie skrajnych wcześniaków, czyli dzieci urodzonych przed ukończeniem 28 tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową poniżej 1000 g wynosi około 92 dni, natomiast maksymalny pobyt ekstremalnie skrajnego wcześniaka w szpitalu wynosi 335 dni. Mając na uwadze trudną sytuację, z którą muszą się zmagać pracownicy - rodzice dzieci przedwcześnie urodzonych, długotrwały stres oraz niepokój o życie i zdrowie ich nowonarodzonego dziecka, a także czas, którego potrzebują pracownicy - rodzice, aby nauczyć się opieki nad ekstremalnie skrajnym wcześniakiem oraz nawiązać z nim relacje emocjonalne po powrocie do domu po zakończonej już hospitalizacji, konieczne jest wprowadzenie regulacji prawnych rekompensujących pracownikom - rodzicom brak możliwości przerwania urlopu macierzyńskiego do upływu 8 tygodni po porodzie oraz długotrwały pobyt w szpitalu ekstremalnie skrajnego wcześniaka.

Przedmiotowy projekt ustawy wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386310/katalog/13065398#13065398>

Projekt jest obecnie na etapie uzgodnień (w ramach tego etapu prowadzone są jednak również konsultacje publiczne).

Projekty rozporządzeń:

1. projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne oraz wypisu z tego zaświadczenia.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 33 ust. 10 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.), które zobowiązuje ministra właściwego do spraw transportu do określenia w drodze rozporządzenia, wzoru zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne oraz wypisu z tego zaświadczenia.

Projektowane rozporządzenie określa wzór zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne w krajowym lub międzynarodowym transporcie drogowym (załącznik nr 1) oraz wypis z tego zaświadczenia (załącznik nr 2).

Potrzeba nowelizacji ww. rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania wzoru zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne, do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2329). Zgodnie z § 3 pkt 1 lit. I wskazanego rozporządzenia, zaświadczenie na przewozy drogowe na potrzeby własne ujęte jest w katalogu dokumentów publicznych kategorii trzeciej, dla których wymagany jest określony poziom zabezpieczenia wydawanych dokumentów przed fałszerstwem.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem, oceną skutków regulacji oraz załącznikami dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386258/katalog/13064688#13064688>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Projektowane rozporządzenie zmieniające rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (Dz. U. poz. 166) jest wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 227 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Wprowadzenie zmian ww. rozporządzeniu wynika z wejścia w życie z dniem 4 maja 2022 r. przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (Dz. Urz. UE L 88, z 16.03.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/90090 z 14.11.2023).

Nowelizowane rozporządzenie odnosi się do badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, które zgodnie z ww. dyrektywą mają objąć również substancje reprotoksydyczne. A zatem za zasadne przyjęto dokonanie nowelizacji ww. rozporządzenia w zakresie wskazania w nim poza obecnie występującymi czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi również substancji reprotoksydycznych.

Powyższe będzie również skorelowane z aktem wykonawczym wydawanymi na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, do którego zakresu nowelizowane rozporządzenie odsyła.

W projektowanym rozporządzeniu uwzględniono również dodanie odnośnika, którego celem jest informacja o wdrożeniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy, w zakresie regulacji objętych nowelizowanym rozporządzeniem. Projektowane rozporządzenie zawiera również przepis przejściowy dotyczący zapewnienia wykonania pierwszych badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia w środowisku pracy w przypadku dodawanej substancji reprotoksydycznej, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia. Regulacja ta odpowiada terminowi określonymu w § 3 nowelizowanego rozporządzenia, obligującemu przeprowadzenie obecnie takich badań nie później niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności.

Projekt rozporządzenia wraz z Oceną Skutków Regulacji oraz Tabelą zgodności dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386305/katalog/13065173#13065173>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

3. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksydycznym w środowisku pracy.

Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksydycznym w środowisku pracy stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r. poz. ...). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz. U. poz. ...) dotyczącego zmiany ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy w zakresie art. 222 tej ustawy oraz wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy

(Dz. U. L 88 z 16.3.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/90090 z 14.11.2023), zwaną dalej „dyrektywą 2022/431”

Projektowane rozporządzenie w zakresie swojej regulacji obejmuje, oprócz dotychczasowych rozwiązań, dodatkowo ochroną pracowników pracujących w narażeniu na działanie substancji o działaniu reprotoksycznym, a tym samym dokonuje wdrożenia dyrektywy 2022/431. Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu są skierowane do pracodawców prowadzących działalność związaną z występowaniem czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Projektowane zmiany pozwolą na podejmowanie odpowiednich działań przez pracodawców w celu ochrony zdrowia przed czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi.

Główna zmiana polega na dodaniu substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu reprotoksycznym do tych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Projekt rozporządzenia wraz z Oceną Skutków Regulacji, załącznikami nr 1 i 2 oraz Tabelą zgodności dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386306/katalog/13065216#13065216>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

4. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych.

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1488) jest wydawane na podstawie art. 23715 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy i wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającą dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (Dz. U. L 88 z 16.3.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/90090 z 14.11.2023).

Nowelizowane rozporządzenie odnosi się do bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych, a zatem obejmuje swoim zakresem również zmianę wprowadzoną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 dotyczącą narażenia na działanie substancji reprotoksycznych podczas pracy. A zatem za zasadne przyjęto dokonanie nowelizacji ww. rozporządzenia wyłącznie w zakresie wskazania, że regulacje objęte tym rozporządzeniem wdrażają przedmiotową dyrektywę. Dlatego też projektowane rozporządzenie obejmuje dodanie odnośnika, którego celem jest informacja o wdrożeniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającą dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy, w zakresie regulacji objętych nowelizowanym rozporządzeniem.

Projekt rozporządzenia wraz z Oceną Skutków Regulacji oraz Tabelą zgodności dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386307/katalog/13065259#13065259>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

5. Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji.

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji, obejmuje zmianę w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. poz. 1896), wydanego na podstawie art. 7a § 3 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z zakresem przedmiotowym upoważnienia, zawartym w art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, w § 5 ust. 2 nowelizowanego rozporządzenia jako jednostka sprawująca nadzór nad przeprowadzaniem okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji jest wskazany Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi. Obecne regulacje nie uwzględniają jednak postanowień odnoszących się do sposobu finansowania sprawowania ww. nadzoru. W związku z powyższym za zasadne należy przyjąć wprowadzenie projektowanej zmiany, która spowoduje usunięcie problemów interpretacyjnych, co do istnienia podstawy prawnej finansowania ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, zadań realizowanych w ramach ww. nadzoru, oraz przesądzi, że będzie się to odbywało na podstawie umowy zawartej pomiędzy Skarbem Państwa - reprezentowanym przez ministra właściwego do spraw zdrowia a Instytutem Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi.

Projekt rozporządzenia wraz z Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386308/katalog/13065302#13065302>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej.

Przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej (Dz. U. poz. 195), zwanego dalej „rozporządzeniem zmienianym”, określają pewne zadania realizowane w ramach medycznych procedur radiologicznych z zakresu radioterapii oraz przypisują je fizykom medycznym (przez których należy rozumieć specjalistów w dziedzinie fizyki medycznej zgodnie z zasadą wynikającą z ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, że określone czynności wymagające specjalistycznej wiedzy z zakresu fizyki medycznej w radioterapii mogą wykonywać specjaliści w dziedzinie fizyki medycznej). Przepisy rozporządzenia zmienianego przewidują zatem, że fizycy medyczni: przygotowują i podpisują plan leczenia, przeprowadzają kontrolę dawki oraz jednostek monitorowych (czasu napromieniania), weryfikują dawkę poprzez niezależne obliczenia lub pomiar, a także zatwierdzają dozymetryczną weryfikację planów leczenia dla technik statycznych oraz dynamicznych. Taki kształt przepisów pomija okoliczność, że część zadań w obszarze radioterapii mogą wykonywać – bez szkody dla bezpieczeństwa radiologicznego pacjenta – fizycy nie posiadający specjalizacji w dziedzinie fizyki medycznej, np. osoby w trakcie odbywania specjalizacji w dziedzinie fizyki medycznej. Zachodzi zatem potrzeba, aby na gruncie rozporządzenia zmienianego, doprecyzować sposób wykonywania zadań zastrzeżonych dla specjalistów w dziedzinie fizyki medycznej przy jednoczesnym

uporządkowaniu podziału zadań realizowanych w radioterapii pomiędzy specjalistów w dziedzinie fizyki medycznej oraz fizyków nie posiadających specjalizacji z tej dziedziny.

Przedmiotowy projekt ustawy wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12386451/katalog/13065851#13065851>

Projekt jest obecnie na etapie konsultacji publicznych.

W omawianym okresie nie złożono żadnych stanowisk ZPPM do opublikowanych projektów aktów prawnych.

II. Ogłoszone akty prawne (Dziennik Ustaw RP)

W analizowanym okresie opublikowano 39 aktów prawnych, tzn. ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i poszczególnych ministrów, obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego. Z powyższych publikacji w zainteresowaniu pracodawców i przedsiębiorców znaleźć się mogą następujące akty prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 czerwca 2024 roku w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy de minimis na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Powyższy akt prawny opublikowany został 19 czerwca 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 902).

Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przedsiębiorcom, w ramach inwestycji B3.4.1. „Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast” wskazanej w komponencie B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, następujących rodzajów pomocy:

- 1) regionalnej pomocy inwestycyjnej,
- 2) pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną,
- 3) pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną,
- 4) pomocy de minimis.

Rozporządzenie wchodzi w życie 20 czerwca 2024 roku.

2. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 czerwca 2024 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007–2013²).

Powyższy akt prawny opublikowany został 21 czerwca 2024 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2024, poz. 914).

W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w

ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007–2013 (Dz. U. z 2017 r. poz. 2021 oraz z 2021 r. poz. 2184) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 8 uchyla się ust. 3–6;
- 2) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:
 - „§ 8a. 1. Pomoc finansowa uzyskana przez przedsiębiorców funkcjonujących w ramach powiązania kooperacyjnego w zakresie korzystania z usług innych niż doradcze, materiałów, wartości niematerialnych i prawnych, wyposażenia i środków trwałych nabytych lub wytworzonych w ramach projektu przez koordynatora powiązania kooperacyjnego w ramach działania 5.1 Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym stanowi pomoc de minimis i jest udzielana zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023), zwanym dalej „rozporządzeniem Komisji 2023/2831”.
 2. Pomoc de minimis nie może zostać udzielona w przypadkach wskazanych w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Komisji 2023/2831.
 3. Wartość dopuszczalnej pomocy de minimis udzielonej jednemu przedsiębiorcy określa się na podstawie art. 3 ust. 2–9 rozporządzenia Komisji 2023/2831.
 4. Do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy de minimis przez jednego przedsiębiorcę rozumie się jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji 2023/2831.
 5. Pomoc de minimis podlega kumulacji na zasadach określonych w art. 5 rozporządzenia Komisji 2023/2831.”
- 3) w § 58 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. Pomoc de minimis, o której mowa w § 8a, może być udzielana od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.”

Rozporządzenie wchodzi w życie 1 lipca 2024 roku.